

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1010

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 26 sept 1969

4 pagini 25 bani

25 DE ANI DE LA APARIȚIA PRIMULUI NUMĂR LEGAL AL ZIARULUI „ȘCINTEIA“

UN CALD SALUT ARULUI „ȘCINTEIA“

nește un sfert de veac de primul număr legal al „Șcinteia“, organ al Comitetului al Partidului Comunist.

Continuând o eroică tradiție lăudată prin luptă și jertfă în anii grei ai ilegalității, „Șcinteia“ intruchipează înaltele trăsături ale ziarului comunist, purtător al cuvintului partidului, militant neabătut pentru înfăptuirea politicii sale interne și externe, pentru edificarea României socialiste.

„Șcinteia“ a avut o prezentă activă în toate bătăliile pe care le-a purtat întregul nostru popor, sub conducerea partidului, pentru înfăptuirea profundelor prefaceri care au înnoit viața economică și socială a țării, a fost un puternic factor de educare a maselor și de formare a opiniei publice. Ea și-a perfecționat continuu instrumentele de lucru și îndeosebi în ultimii ani, în climatul propice creat de hotărârile Congreselor al IX-lea și al X-lea ale partidului, a devenit o înaltă tribună la care se dezbate cu competență și principialitate marile probleme ale progresului nostru social, căile care pot asigura în modul cel mai eficient îndeplinirea marilor obiective stabilite de partid.

În această perioadă, cind oamnei nunci sunt angajați în opera de înfăptuire a istoricelor hotărâri ale Congresului al X-lea al P.C.R., „Șcinteia“ oglindește marile realizări, le stimulează inițiativele, ajută, prin critică principială, la înlăturarea a tot ceea ce frânează mersul înainte al societății noastre, contribuie la promovarea noului, la idealuri înaintate, a inițiativelor valoroase, exprimă viu și convingător voința și năzuințele întregului nostru popor.

Întreaga presă românească vede în „Șcinteia“ un exemplu de slujire devotată a idealurilor socialiste și comuniste, un exemplu de promovare consecventă a principiilor marxism-leninismului.

Cu ocazia aniversării unui pătrar de veac de la apariția primului număr legal, colectivul „Gazetei învățămîntului“ adresează ziarului „Șcinteia“ un fierbinte și tovarășesc salut, urîndu-i noi succese în îndeplinirea nobiliei sale menirii.

În timpul adunării festive

ADUNAREA FESTIVĂ

În sala de marmură a Casei Șcinteii a avut loc joi dimineața adunarea festivă consacrată împlinirii a 25 de ani de la apariția primului număr legal al ziarului „Șcinteia“, organ al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

La festivitate au luat parte membri ai C.C. al P.C.R., activiști de partid și de stat, cadre de conducere, zariști din presa centrală și locală, de la publicațiile literare, de la Agenția Română de Presă „Agencies“, de la Radio și Televiziune.

Asistența a întâmpinat cu vii aplauze, la soseala în sală, pe tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Manea Mănescu, Dumitru Popescu.

Adunarea a fost deschisă de tovarășul Alexandru Ionescu, membru al C.C. al P.C.R., redactor-șef al ziarului „Șcinteia“, care a vorbit despre activitatea ziarului de-a lungul celor 25 de ani.

Într-un cadru solemn, se dă citire Decretului Consiliului de Stat prin care se conferă

ziarului „Șcinteia“ ordinul „Steaua Republicii Socialiste România“ clasa I.

În aplauzele puternice ale asistenței, tovarășii Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, și tovarășii Ion Gheorghe Maurer, secretarul general al P.C.R., și tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Manea Mănescu, Dumitru Popescu.

În continuare au luat cuvîntul tovarășii Ada Petrescu, șef de secție în redacția ziarului, tovarășul Martin Cioc, reporter fotograf, care lucrează în redacție de la primul număr legal, tovarășul Mircea Angelescu, redactor șef adjuncț.

Primit cu îndelungi și puternice aplauze a luat cuvîntul tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat.

„Șcinteia“ a fost subliniată în repetate rânduri cu puternice aplauze, care nu au cunoscut minute în șir.

Festivitatea a luat sfîrșit într-o atmosferă de puternic entuziasm, printr-o caldă manifestare a dragostei și căldurii fraternalității comuniste față de partid și secretarul general, a hotărîrii lor nerăzgândite de a milita în continuare prin scrisul lor pentru înfăptuirea sarcinilor înalte înscrise de cel de-al X-lea Congres al P.C.R.

Cu ocazia împlinirii a 25 de ani de la apariția primului număr legal al ziarului „Șcinteia“ a avut loc solemnitatea înmînării de ordine și medaliilor ale Republicii Socialiste România unor redactori și tehnicieni ai ziarului.

La solemnitate au participat tovarășii Manea Mănescu, membru al C.C. al P.C.R., vicepreședinte al Consiliului de

Stat, Alexandru Ionescu, membru al C.C. al P.C.R., redactor-șef al ziarului „Șcinteia“, Bujor Șion, membru supleant al C.C. al P.C.R., șef de secție la C.C. al P.C.R., reprezentanți ai presei centrale și locale.

Înmînînd înaltele distincții, tovarășul Manea Mănescu a felicitat călduros pe cei decorați în numele Consiliului de Stat și al tovarășului Nicolae Ceaușescu, personal, urîndu-le noi succese în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire.

După festivitate, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu ceilalți conducători de partid și de stat a vizitat Combinatul Poligrafic „Casa Șcinteii“. Oaspeții au fost conduși prin secțiile marii unități a industriei noastre poligrafice de tovarășii Vasile Dinu, vicepreședinte al Comitetului de stat pentru cultură și artă, ing. Constantin Tronaru, directorul general al Centralei industriei poligrafice, ing. Constantin Ciurea, directorul general al Combinatului.

Cuprinderea și frecvența în clasa a IX-a—o problemă care rămîne pe agenda de lucru a școlilor

Relatam în numărul anterior al gazetei noastre unele aspecte privind debutul clasei a IX-a a școlii generale de 10 ani, subliniind necesitatea de a se continua eforturile pentru a aduce la școală un număr cât mai mare de absolvenți ai clasei a VIII-a.

Situația înregistrată de corpul de control al Ministerului Învățămîntului la 20 septembrie atestă că procesul de școlarizare în clasa a IX-a s-a desfășurat mai departe, cu bune rezultate, în majoritatea orașelor și localităților rurale. În câteva zile numai au fost școlari-zap încă 5000 de elevi, cu perspectiva ca după încheierea concursurilor de admitere în unele școli profesionale și la ucenicie, care sînt în curs de desfășurare, alte mii de elevi să poată fi de asemenea școlarizați. La 20 septembrie frecvența cursurilor clasei a IX-a a școlii generale de 10 ani 41.942 de elevi, dintre care 26.200 în școli urbane și 15.742 în școlile din localitățile rurale. Între 16 și 20 septembrie, în județul Cluj de pildă, cifra de școlarizare a crescut de la 835 la 1050 în orașe și de la 193 la 794 în școlile sătești. Creșteri substanțiale au fost înregistrate și în județele Iași, Ilfov, Teleorman, Vaslui. Merită subliniate preocupările susținute ale consiliilor populare județene și comunale, ale inspectoratelor școlare județene și ale conducătorilor de școli din județele Botoșani, Satu-Mare, Teleorman, Ialomița și Vaslui care, întocmind studii preliminare temeinice și desfășurînd o bună muncă de popularizare a școlii generale de 10 ani, au reușit să îndeplinească și să depășească substanțial planul de școlarizare în clasa a IX-a. Astfel, în județul Botoșani s-au realizat 56 de clase a IX-a față de 34, cite fuseseră planificate, cuprinzînd 306 elevi față de 260 în orașe și 901 față de 740 în sate. În județul Vaslui s-au realizat 38 clase a IX-a față de 28 planificate, fiind școlarizați 472 elevi față de 200 în orașe și 857 față de 800 în sate. În județul Satu-Mare au fost cuprinși în clasa a IX-a 1368 de elevi față de 690, cite se anticipase. Preocupări sporite pentru școlarizarea în clasa a IX-a s-au vădit și în alte județe.

La Neamț și Bacău, unde s-au înregistrat substanțiale depășiri ale cifrelor de școlarizare, îndeosebi în școlile din orașe, s-au alcătuit clase cu efective care nu coboară sub 25 de elevi. Di gîur că această preocupare va scuti conducerea de școli și inspectoratele școlare de eventualele surprize în stabilitatea claselor.

Mai există însă o serie de județe — Arad, Bihor, Bistrița-Năsăud, Brașov, Brăila, Caraș-Severin, Covasna, Dimbovița, Gorj, Harghita, Ilfov, Maramureș, Mehedinți, Olt, Sălaj, Sibiu, Timiș, Tulcea, Vâlcea, Vrancea — unde școlarizarea în clasa a IX-a a școlilor de 10 ani din mediul rural se plasează sub cifrele anticipate. De aceea este necesar să se depună eforturi în conținuție pentru a școlariza pe toți elevii cărora le revine această obligație prin lege. Paralel cu aceasta colectivele didactice și conducătorii de școli vor trebui să-și concentreze eforturile în menținerea unei bune frecvențe, a tuturor elevilor clasei a IX-a.

CONST. RĂDOI

Seminar privind sarcinile ce revin catedrelor de științe sociale

În zilele de 22—24 septembrie s-au desfășurat la Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu“ de pe lângă C.C. al P.C.R. lucrările Seminarului privind sarcinile ce revin catedrelor de științe sociale în activitatea didactică-educativă și de cercetare pe baza documentelor de la tovarășii Vasile Dinu, vicepreședinte al Comitetului de stat pentru cultură și artă, ing. Constantin Tronaru, directorul general al Centralei industriei poligrafice, ing. Constantin Ciurea, directorul general al Combinatului.

Încheierea lucrărilor seminarului a luat cuvîntul tov. Miron Constantinescu, ministrul învățămîntului.

CE ESTE ESENȚIAL ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT

Dezvoltarea într-un ritm vertiginos a științei și tehnicii și deci îmbogățirea logosterei cu noțiuni, teorii și principii a căror cunoaștere devine o necesitate pentru omul de azi, dar mai ales pentru cel al viitorului ridică numeroase probleme în fața teoriei și practicii pedagogice, ca și a psihologiei pedagogice. Se impune în primul rînd, ca necesitate, găsirea modalităților prin care școala să poată ține pas cu această rapidă dezvoltare.

Problema este cu atât mai complexă cu cit asigurarea dreptului la „cetățenie didactică“ pe care-l reclamă atât cunoștințele „clasice“ cit și noile achiziții din domeniul științei și tehnicii a determinat nu o dată fenomenul supraîncălzirii planurilor, programelor, manualelor — și deci și a elevilor și profesorilor. Pus în situația de a alege, specialistul greu se poate decide pentru renunțări; toate cunoștin-

țele i se par necesare, utile, importante din anumite puncte de vedere. De cele mai multe ori, specialistii sîrșesc prin a le include pe toate în programe și în manuale, plîngîndu-se apoi de supraîncălzirea și solicitînd, din partea altora, renunțări, reduceri, raționalizări. Problema este și va rămîne deschisă atîta timp cit nu va exista o teorie clară, fundamentată științificește, a planurilor de învățămînt și a conceptului de cultură generală în accepția lui modernă. În rîndurile ce vor urma ne propunem însă să sugerăm câteva soluții care ar putea duce la sporirea eficienței învățămîntului.

În activitatea lor de instruire catedrele didactice au drept ghid și act normativ programa. Foarte mulți oameni ai școlii se preocupă insistent de realizarea ei integrală prin activitatea didactică de fiecare zi. Atîtutdinea ni se pare firească. Mult mai puțin firească ni

se pare însă atîtutdinea acelor învățători și profesori care (stimulați fiind și de modul cum se desfășoară unele inspecții), se interesează nu de însușirea de către elevi a cunoștințelor prevăzute în programă, ci de „parcurgerea“ acestor cunoștințe. Ei nu se întrebă „cum știu elevii“, ci „cit știu elevii“. De aici începe, după părerea noastră, raul: de la goana după cantitate în detrimentul calității, de la apelu excesiv și uneori exclusiv la memoria elevului și neglijarea, inadmisibilă, a gîndirii și forțele lor sale creatoare. De fapt goana aceasta prin materie, grija pentru realizarea cantitativă a programelor sînt tot atîtea piedici în desfășurarea unui învățămînt viu, creator, activ.

În goana didactică de-a lungul unui an școlar — și de-a lungul anilor școlari — nu găsim sau avem să găsim, răgazul necesar reflecțiilor generatoare de creativitate.

Sînt elevii temeinic pregătiți? Am reușit să le stîrnim interesul pentru obiectul cel predăm, sau sînt îndopați cu cunoștințe nedigerabile și neasimilabile? Învățî ei din plăcere și convingși de utilitatea celor studiate, sau de teama de a nu fi sancționați cu note proaste? Iată numai cîteva din întrebările pe care ar trebui să și le pună orice dascăl. Răspunsurile pe care și le va da la aceste întrebări pot fi pentru el stimulente, sau corectiv în muncă. Ele vor duce cu certitudine la convingerea că nu cantitatea și volumul cunoștințelor transmise elevilor constituie lucrul esențial, ci formarea interesului și pasiunii pentru aflarea adevărului, a dorinței și voinței de autoperfecționare. Fără aceste resurse interne, învățarea devine mecanică. La vremea lui, Rousseau spunea: „Se face mare efort pentru a căuta ceea ce mai bune metode de prețare a cititului... un mijloc mult mai

sigur decît toate acestea și care se uită întotdeauna este dorința de a învăța. Dați copilului această dorință, pe urmă... orice metodă va fi bună“. Se pare că și în zilele noastre preocuparea zelosă pentru modernizarea metodelor de prețare nu mai lasă loc reflecțiilor asupra obiectului acestor metode, asupra copilului, a lumii lui spirituale. Or, fără a avea în vedere acest lucru, zelul modernizării nu va fi încununat cu rezultate pe măsura lui.

Concomitent și în aceeași măsură cu educarea resursurilor interne ale învățării ar trebui să ne preocupe și înarmarea elevilor cu o tehnică (dacă nu cu un stil) de învățare cu deprinderi de muncă intelectuală. Mulți elevi bun și

Lector univ. ION DRĂGAN
Timișoara

(Continuare în pag. 3-a)

ÎN LICEELE PEDAGOGICE

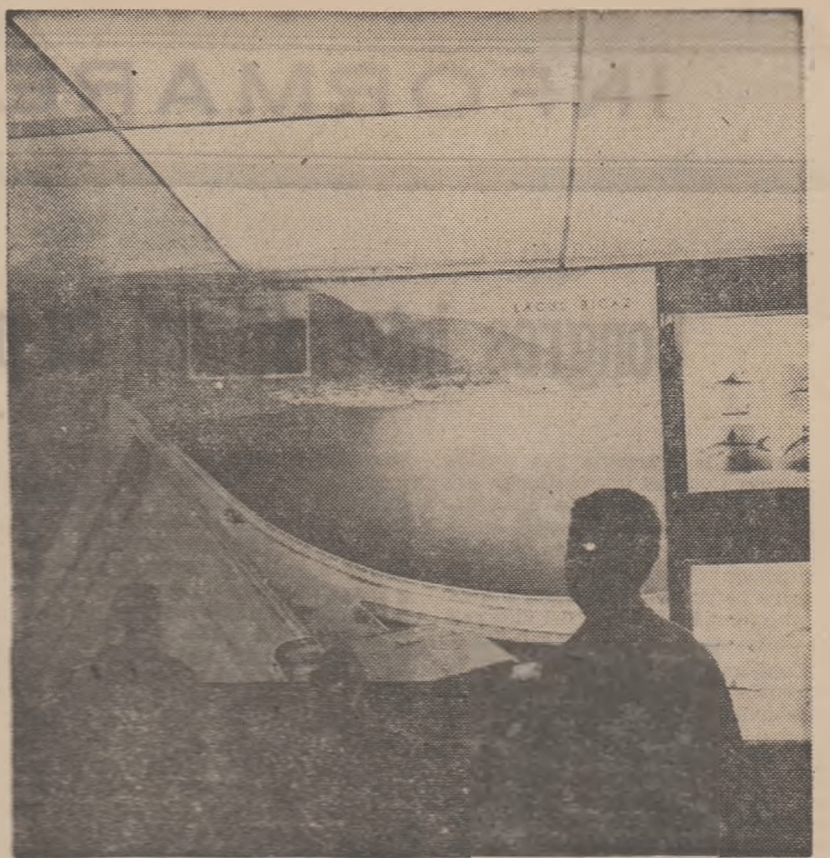
Școlile menite să pregătească învățători s-au bucurat în învățământul românesc de un binemerit prestigiu și au reprezentat, de-a lungul timpului, importante centre de cultură, din care porneau în fiecare an, spre școlile de pe întreg cuprinsul țării, noi și noi generații de dascăli bine pregătiți, însușiți de nobila năzuință de a lumina poporul.

Cerințele majore de cadre didactice cu temelnică și multilaterală pregătire pe care le formulează în prezent avântul fără precedent al dezvoltării învățământului în România socialistă pun astăzi în rândul problemelor centrale ale perfecționării activității școlare pregătirea superioară a corpului didactic și, în cadrul acesteia, ridicarea nivelului muncii instructiv-educative în liceele pedagogice. Valorificarea luminoaselor tradiții ale învățământului nostru pedagogic și utilizarea cuceririlor pedagogiei moderne vor asigura buna îndeplinire a acestei cerințe.

Ministerul Învățământului, urmînd indicațiile prețioase ale partidului

cu privire la perfecționarea pregătirii și perfecționării cadrelor didactice, a întreprins în ultimul timp importante acțiuni menite să consolideze și să dezvolte învățământul pedagogic, să-i îmbunătățească substanțial condițiile de muncă și să asigure predării un conținut ridicat. Faptul că începînd din acest an funcționează licee pedagogice în toate județele țării este o dovadă elocventă a importanței care se acordă învățământului pregătitor de cadre didactice.

Raidul anchetă întreprins de redacția noastră își propune să sprijine strădanile constructive orientate către sporirea eficienței învățământului în liceele pedagogice. Referindu-se la modul cum a pornit activitatea acum. La început de an școlar, în citeva dintre aceste licee, scoțînd la iveală unele carențe existente pe plan local, raidul urmărește, totodată, să sugereze unele soluții menite să contribuie la o mai bună desfășurare a pregătirii viitorilor învățători.

Este în vizită la Muzeul județean din Bacău

IASI

Învățământul pedagogic are pe mealeagurile ieșene o tradiție de aproape 125 de ani, iar celebra „normală” ce purta numele lui Vasile Lupu, școala la care a predat Titu Maiorescu și a fost învățăcel Creangă, a intrat în patrimoniul de aur al culturii noastre.

Desigur, o asemenea strălucită ascendență ar îndreptăți abordarea activității actuale a liceelor pedagogice din Iași de pe pozițiile unei profunde exigențe. În același timp, însă, trebuie să ținem seama de faptul că, deși nucleul de bază al acestui liceu este legat cu trup și suflet de idealul generos al continuării, pe planul cerințelor contemporaneității, a tradiției fostei școli normale „Vasile Lupu”, școala actuală se află practic, după o întrerupere de ani de zile, în al patrulea an de învățămînt.

Mai întâi, citeva date informative pentru conturarea personalității acestei școli. Liceul — care are în prezent 1120 de elevi și va primi încă vreo citeva sute cînd va funcționa cu toți cei 5 ani de studii — are o secție de învățători și una de educatoare. I s-a repartizat o clădire nouă, care s-a dovedit încă de pe acum neîncăpătoare, ceea ce a determinat începerea unei construcții care va fi dată în folosință la începutul anului viitor. (Înainte de a trece mai departe, ne permitem observație: presupunînd că în noua clădire va trece nu mai secția de învățători claselor de educatoare rămînînd mai departe în actualul local, și încă vor trebui să funcționeze 30 de clase în 2 de săli. Dar laboratoarele, sălile de muzică și de desen unde vor mai fi instalate?).

Liceul dispune în prezent de 3 laboratoare care satisfac, în general, cerințele procesului de predare. O mențiune specială merită cabinetul de științe naturale, bine pus la punct prin autotodote. Sînt cu totul nesatisfăcătoare în schimb condițiile predării muzicii, desenului și educației fizice, a căror importanță pentru liceul pedagogic este bine cunoscută.

Prof. Vasile Fetescu, directorul liceului, ne argumentează convingător importanța dotării școlii cu un laborator audio-vizual modern: „Un asemenea laborator îndeplinește pentru o școală cu profil pedagogic un dublu rol didactic: pe de o parte ca auxiliar absolut necesar în vederea folosirii unor metode moderne, pe de altă parte, ca sală de demonstrații și de exerciții pentru deprinderea viitorilor învățători cu mînuirea acestui aparat modern, în așa fel încît ulterior să poată folosi cu înșir în predare tehnica audio și video, începînd cu magnetofonul și terminînd cu emisiunile televizate”. În prezent, școala nu dispune decît de două magnetofone, un aparat de proiectie descompletat și un epidiascop, așa încît profesorii nu știu ce să facă întîi cu ele: să le folosească în predarea lecțiilor sau ca instrumentar demonstrativ? Singura soluție concretă a acestei dileme se află în mîinile inspectoratului școlar județean.

În pregătirea viitorilor învățători un rol deosebit de important îl joacă practica pedagogică. În această privință au o mare însemnătate școlile de aplicație, a căror tradiție în învățămîntul nostru pedagogic este bine cunoscută. Liceul pedagogic din Iași nu dispune însă de o asemenea școală. Avînd foarte mulți elevi, este nevoit să realizeze practica în citeva școli generale. Ni s-a demonstrat că, în felul cum se programează acum lecțiile practice — care încep întîi la o singură disciplină și abia apoi se extînd

la alte discipline — cuprinderea elevilor din cele 7 clase ale anului IV și 5 clase ale anului III nu se poate realiza inițial decît în 5 școli, iar în continuare în 3 școli. Desigur că astfel și selecția învățătorilor care predau în școlile respective, precum și îndrumarea practicii devin dificile. Profesorii școlii sînt de părere că o școală ca a lor, cu 1000—1500 de elevi, este dezavantajată față de școlile de mărime mijlocie — cu 500—800 elevi — care pot să-și organizeze în condiții mai bune practica, într-o singură școală de aplicație.

Liceul pedagogic din Iași dispune de un nucleu didactic capabil, după părerea noastră, să asigure desfășurarea unui proces instructiv-educativ de bună calitate. Preocupările de cercetare științifică manifestate de profesorii ca Ovidiu Lohin, care a proiectat și experimentează un aparat pentru studii programat al unor obiecte de învățămînt, crearea unor cercuri de îndrumare sistematică a elevilor pe tărîmul investigației pedagogice, al studii de fcoier și al elaborării monografiilor sînt mărturie elocvente pe această linie.

Totuși și aici rămîn, după cum recunoaște — realist — însuși directorul școlii, destul de mulți factori imponderabili. Liceul a primit numai în acest an 20 de cadre didactice noi, dintre care 3 suplinitori, proaspăt absolvenți, la catedre de bază reținute de inspectoratul școlar — respectiv catedre de psihologie, desen și metodă. Evident, cu un asemenea procent de profesori noi în componența sa întregul colectiv didactic va trebui să treacă printr-o nouă perioadă de rodire.

„Față de exigențele activității în liceele pedagogice — ne spune prof. Elisabeta Alexandrescu, membră în biroul organizației de partid a școlii — consider necesar ca toate catedrele din aceste licee, în toate localitățile unde funcționează ele, să fie scoase la concurs. De asemenea, să nu se mai rețină catedre de bază la aceste școli, eliminîndu-se cu desăvîrșire fluctuația continuă de suplinitori. Deși anul școlar a început, liceele pedagogice nu se află încă în posesia tuturor documentelor de bază, necesare desfășurării procesului de învățămînt. De exemplu, la data de 22 septembrie Liceul pedagogic din Iași nu primise încă programele de gramatică pentru anul II învățători și de istoria literaturii universale pentru anul IV învățători, de metodă și de predări numărutul și societății în grădinițe pentru anul IV educatoare etc.

PLOIEȘTI

Liceul pedagogic din Ploiești funcționează în localul Școlii generale nr. 17, unde se folosește de 8 săli de clasă, de două laboratoare și o sală de gimnastică. Directorul este profesor cu gradul I. Deocamdată, însă, lucrează încă la inspectoratul județean, ca inspector șef. Trei profesori au gradul II, alți trei sînt oameni cu oarecare experiență în școlile de profil pedagogic. Restul, sînt tineri fără experiență în materie, dar entuziaști. A ridicat probleme a coperirea catedrelor de fizică și chimie pentru că, așa cum ni s-a explicat la inspectoratul școlar, „orașul este deficitar în profesori la aceste discipline”. Așa că munca este departe de a fi început normal. La orele de fizică au intrat profesori de română, la cele de chimie profesori de matematică. Sînt și la matematică vreo citeva ore care cer suplinitori (car

și la această disciplină orașul este deficitar în profesori). Mai rămîn și la română citeva, acoperite însă prin ore suplimentare de profesorii din școală.

Din cauză că încă nu s-a dat decizia de funcționare a școlii, la 22 septembrie nu fusese încă încredințat personalul la secretariat și contabilitate. Deși Ministerul Învățămîntului a transmis ordinul de înființare a școlii încă din luna iulie, formele se perfectază abia acum. Și pentru că decizia consiliului popular nu a apărut încă, la 15 septembrie profesorii nu au primit drepturile chezeniale. Ei vor primi salariul integral abia la sfîrșitul lunii.

Și acum, o problemă generală, specifică liceelor pedagogice create în acest an. După cum se știe, în anii II și III ai noilor licee pedagogice au fost primiți elevi din clasele a IX-a și respectiv a X-a ale liceelor de cultură generală. Între cele două tipuri de licee există însă deosebiri de plan de învățămînt și de programă. Cum a rezolvat direcția respectivă din Ministerul Învățămîntului această problemă? A hotărît ca tot ce nu au învățat elevii din clasele a IX-a și a X-a ale liceului să învețe în timpul unor ore suplimentare săptămînale de aritmetică, gramatică, anatomie și psihologie generală. În cursul trimestrului I, la sfîrșitul căruia să dea examene de diferență. Orele suplimentare înghesuie într-un singur trimestru atîtag după sine o epuizantă supraîncălzire a elevilor și a profesorilor. Mai este de arătat că respectivele cunoștințe de la disciplinele „de diferență”, mai puțin avansate, se predau, la matematică sau la gramatică de exemplu, paralel cu cele avansate, din cadrul programei clasei respective. Profesorii propun ca orele suplimentare și „diferențele” să fie integrate în curs, cu drepturi legale de existență, și să fie eșalonate pe întregul an școlar. În acest fel diferența va fi înregistrată ca o primă parte din programă, după care problemele aparținînd cursului propriuzis vor urma în chip firesc.

O problemă deosebită s-ar pune, în acest caz, în legătură cu anatomia. Elevii din anul I al liceului pedagogic studiază, conform recomandărilor ministerului, anatomia, cei din anul II botanica, iar cei din anul III zoologia. Elevii liceelor de cultură generală au studiat în clasa a IX-a botanica și în clasa a X-a zoologia. De aceea ei vor trebui să facă în perioada trimestrului I un curs suplimentar

intensiv de anatomie, pentru că au nevoie de cunoștințe de anatomie în vederea înțelegerii problemelor de psihologie. (Dar fiziologia proceselor psihologice se studiază la psihologie mult înainte ca lecțiile de anatomie să ajungă la ele. Se propune ca în anii II și III să se predă anatomia, în condiții normale, avîndu-se în vedere că elevii anilor respectivi au (sau vor primi) cunoștințe de botanică și zoologie.

BUCUREȘTI

Inevitabil, dacă vrem să vorbim despre condițiile în care se desfășoară cursurile în acest început de an școlar la Liceul pedagogic din București, trebuie să facem puțină istorie. Decretul pentru înființarea școlii care poartă astăzi acest nume a fost semnat în anul 1882 de însuși Alexandru Ioan Cuza și ar fi demn de tot interesul ca, cercetînd istoria, să aflăm cite sute de galbeni au fost dăruțiți de Elena Cuza sau de Carol Davilla pentru edificarea ei, să aflăm în ce condiții a predat aici profesori ca Spiru Haret sau Ion Slavici, să aflăm din neglijența cui se distruge apena din spatele clădirii, împodobiată cu picturile lui Tattarescu, sau unde o fi dispărut statuia Elenei Cuza, din care n-a mai rămas decît soclu.

Ne-ar interesa să aflăm toate acestea, dar mai înainte să vedem în ce condiții își desfășoară activitatea în acest început de an școlar. Ceea ce se constată este că, cum intri în incinta ei este la Liceul pedagogic nu are spațiu suficient pentru desfășurarea cursurilor (am fost martor la o scenă în care profesori și studenți sînt sediul din cancelarie pe toată ca să facă loc lecțiilor de limbă străină), nu are școală de aplicație (apelînd la bunăvoința unei școli generale, pînă la care elevii și pro-

fesorii trebuie să se deplaseze cu tramvaiul). Nu are nici interesat și nici cantină. Viitorii învățători sînt cazați la gazde răspîndite prin tot orașul, mulți dintre ei la mari distanțe în cartiere marginale. Cît despre mesle, directorul școlii, tovarășul Elvira Creta a reușit să-i convingă pe colegii de la Școala generală nr. 148 să primească la cantină 80 din elevii săi.

În prezent, liceul a fost cedat județului Ilfov care l-a preluat, deocamdată, numai cu cele mai bune intenții. Odată cu trecerea acesteia s-au ivit noi probleme. Aparținînd județului, liceul nu poate reînnoi elevii pentru a-și păstra o școală de aplicație în București, unde nu poate avea circumscripția școlară. Ar trebui să-i adăre la un alt scop de la Urziceni, de la Otopenia, de la Saldana. Acoperînd spațiul dintre circumscripțiile școlii generale nr. 193 și nr. 148 școala de aplicație rezolvă — și ar fi putut să mai rezolve încă — o problemă a învățămîntului general din București. Dar formele din formă, ce să-i faci în baza lor, pentru controlul medical necesar la examinarea de admitere, a fost ales un medic de la Otopenia.

Dar care este situația cadrelor didactice? Din capul locului aflăm că trei catedre sînt desocupate, iar cele trei sînt ocupate de suplinitori. (O anomalie în se pare și faptul că la acest liceu sînt rezervate două catedre la una din specialitățile de bază. Pe lângă aceasta profesorii liceului sînt puși într-o situație incertă, nemulțumită, beneficiu de dreptul la transfer în perimetrul municipalității, ci doar în acela al județului.

Astoria școlii este în care se află Liceul pedagogic la început de an școlar. Un încep mare, un încep cu tradiție, un încep cu o dată bine înțeles și care ar putea deveni o școală de înaltă clasă. Sperăm să nu uităm de profesorii lui, ci ei va fi în curînd o însemnă școală.

Am prezentat în pagina de față situația constatată în primele zile ale anului școlar la trei licee pedagogice — din Iași, Ploiești și București. Sîntem convinși că această stare de lucruri nu va rămîne la studii în care se află acum, că de la vizita noastră și pînă la publicarea acestor rânduri o parte din probleme s-au și rezolvat. Dar ne putem rămîne la palestră sau la jumătăți de măsură. De la început să mobilizăm toate forțele pentru ca tot ceea ce frîcăză încă bazele activității să fie grabnic înlăturat. Repetăm îndemnat, ca și indicațiile concrete și clare date de minister inspectoratelor cu privire la atenția ce se cere acordată liceelor pedagogice trebuie să-și găsească rădăcina în fapte. Toți cei care au în grîbi bună pregătire a viitorilor învățători să ia măsuri operative. Raidul nostru — întreprins în prima etapă a anului școlar, cînd există toate posibilitățile de a se lua deciziile necesare și de a se asigura eficiența lor — urmărește să-i ajute în această acțiune.

O. BUZESCU
M. HERIVAN

Laboratorul de chimie al Liceului pedagogic din Bîrlad oferă condiții pentru un învățămînt de calitate

Interpreți ai tainelor naturii

„Peste terenul voștru al unei grădini botanice a vădit adierea pasivă și activă a naturii și frumoasă în acțiunile ei primare și secundare”. Ce aceste cuvinte li-ar putea înțeles cronica cel care cunoaște bine și descrie tradițiile științifice românești pe care le-a înregistrat amănunțit Școala generală nr. 1 din Baia Mare.

Începînd din 1954, profesorul Octavian Ilies a început să desfășoare activitatea de cercetare științifică în cadrul școlii. În anul 1955, profesorul Octavian Ilies a început să desfășoare activitatea de cercetare științifică în cadrul școlii. În anul 1955, profesorul Octavian Ilies a început să desfășoare activitatea de cercetare științifică în cadrul școlii.

Interpret și smulg cu satisfacție tainele naturii. Într-o vitrină întîlnim un instrument de chirurgie, donat de spitalul local. Cu ajutorul lui copiii fac secțiuni de broaște și porumbei. Lîngă colecțiile de minerale, lîngă colecțiile de minerale, apar preparatele și conservările de animale, realizate de școlarii cu mare grijă pentru forma estetică a execuției. Este bine reprezentat și sectorul împăierilor de animale. Terariile cu salamandre, serpi, tritoni, broaște etc. sînt îngrijite de echipe speciale, tot timpul anului. Zecile de insectare și de ierbură stau măturie unor căutări și unei perseverențe de neclintit.

Cei care roiesc voioși în jurul tovarășului Ilies sînt toți membri ai cercului de științe naturale. Acest cerc intrunește peste 80 de elevi, a căror dragoste față de natură nu se mărginește la activitatea din școală. Mulți dintre ei au acasă flori asemănătoare celor din sera școlii, pe care le îngrijește cu pasiune. Pe coridoarele școlii sînt dispuse în mod estetic gingașe plante ornamentale, întreținute cu mîngă de copii.

Atrăși de mirajul lucrărilor și experiențelor din laborator, seră sau grădini, mulți elevi sîmb la învățătură au reușit să-și îmbunătățească situația școlară. De altfel, primirea în cercul acesta, care tenează pe toți, se face în baza dovezii că nu ești codac la carte. E de mirare oare că laboranta școlii este o fostă membră a cercului, la activitatea căruia aduce și acum o contribuție de seamă?

Dacă am reduce la o formulă lapidară esența generoasei activității a profesorului Octavian Ilies am spune că el face totul pentru copiii și prin copiii. Așa antrenat să aduce borcani și plante medicinale, iar cu banii obținuți s-au cumpărat diferite materiale necesare construcțiilor amintite, manopera aparținînd în exclusivitate elevilor. Tot mai multe instituții locale sprijină această dăruire a profesorului de naturale. Așa au intrat pe poarta școlii borcane speciale pentru conservarea organelor, trei microscopie, bîsture, pensete, foarfece etc. Cu copiii a fost confecționată armătura lemnoasă a tuturor sculelor și uneltilor de lucru. Fiecare activitate a înregistrat un plus de învățămînt, o nouă deprindere consolidată, un atașament față de muncă.

Acțiunea naturalistilor de la Școala generală nr. 1 din Baia Mare se extinde și asupra altor instituții locale de învățămînt. Școala dă și altora colecții de minerale, preparate anatomice, acvarii, flori, răsaduri, seminte, ca și sfaturi prețioase. Studenții Institutului pedagogic vin să-și facă și aici practica pedagogică, încheind un dialog atractiv cu profesorul Ilies. Le dorim tuturor grabnică molpsire.

Invitat să-și expună experiența în fața comandantului de unități pionieresti din județul Maramureș, profesorul Ilies a stimat un entuziasm general în rîndul auditoriului, care a înțeles pe deplin puterea pasiunii investite în instruirea și educarea copiilor. Simplitatea argumentelor sale a fost învinsă mult deși orice precizări dintr-o metodică a activității în cercuri. Cea mai prețioasă achiziție o constituie pregătirea copiilor pentru viață, cultivarea curiozității și a receptivității lor față de tainele universului, formarea deprinderilor de muncă practică, stimularea pasiunii de a colecționa și de a admira frumusețile naturii.

Fie ca exemplul profesorului Octavian Ilies să rodescă „cîtu-i Maramureșul” și chiar dincolo de granițele acestuia, așa cum sîmbînța plantelor cultivate de dînsul n-a cunoscut hotare și s-a prins în multe școli și locuințe ale serilor de elevi crescuți în respectul și prețuirea naturii.

PATIȚA SILVESTRU

Ce este esențial în procesul de învățămînt

(Urmare din pag. 1)

foarte buni în clasele elementare rămîn în urmă la învățătură în clasele liceale și „subcomă” sub greutatea cunoștințelor în învățămîntul superior. Se întîlnesc nu rareori frunziși la învățătură în tot cursul liceal care, ajunși la poli-tehnică, fac parte, în primii ani, din contingentul restantilor. Și nu fiindcă nu ar fi fost destul de sirguincioși și perseverenți, ci fiind că nu pot face față volumului mare de muncă intelectuală pe care trebuie să o presteze acum, neavînd o tehnică formată în acest sens. De aceea considerăm că una

din preocupările esențiale ale fiecărui profesor ar trebui să fie aceea de a-l iniția pe elevi în tehnica muncii intelectuale la obiectul său. Căci, cu toate similitudinile existente, fiecare știință necesită o anumită tehnică pentru a fi însușită. Într-un fel se studiază literatura și în alt fel matematica, o anumită tehnică cere însușirea chimiei și altă tehnică însușirea istoriei ș.a.m.d. Desigur că tehnica de studiu se bazează, în primul rînd, pe logica internă a disciplinei respective, pe înțelegerea acestei logici de către elev. Dar ea nu se reduce numai la ați, ci presupune și formarea unor abilități speciale

în vederea unor aparate, citirea hărților, întocmirea unor rezumat, conspecte, fișe etc. Or aceste nu se formează de la sine, ci trebuie să fie scrîtate, demonstrate, formate. Însușirea lor de către elev e mai importantă orînată și consecințe decît însușirea cu cunoștințe care se pot afla în cărți și învăța independent. În acest scop fiecare profesor trebuie să „sacrifice” una sau două ore la începutul anului școlar pentru asemenea „mărunțișuri”. Timpul astfel „sacrificat” va fi recuperat din olin prin efectele pozitive pe care le vor avea ele asupra procesului de

învățămînt și cunoștințelor și deprinderilor. Să nu pierdem din vedere adevărul spuselor lui Montaigne că un cap bine format, va rezista mai mult decît un cap plin de cunoștințe.

Tehnica muncii intelectuale include nu numai aspecte exterioare, ci și interioare (deprinderea de a analiza, de a compara, de a generaliza, de a emite ipoteze și a le verifica, de a face inducții și deducții etc.). Rezolvarea acestor probleme în procesul de învățămînt, ca și dezvoltarea spiritului de observație al elevilor, a memoriei logice, a gîndirii creatoare, a

imaginației, cultivarea aptitudinilor și voinței ar trebui să constituie axa de convergență a eforturilor tuturor cadrelor didactice. Acestea formează esența unui cap bine format” este apoi apt pentru însușirea tuturor elementelor noi pe care viața le pune elevului, studentului sau profesionistului, după ce a terminat studiile.

De aceste lucruri ar trebui să tîm seama atît cei care elaborează planurile, programele și manualele cit și cei care le traduc în viață. A fi convins de aceste adevăruri și a le realiza prin activitatea didactică zilnică ni se pare esențial.

